

Slovenski dom

Ste. 82.

V Ljubljani, torek 11. aprila 1939.

Leto IV

Italijanska vojska zasedla vse večje albanske kraje

Kralj Zogu v Grčiji - Boji v severni Albaniji - Začasna italijanska uprava v Albaniji

Rim, 10. aprila. Iz italijanskih poročil je razvidno, da italijanska vojska še ni zasedla vseh predelov Albanije, marveč da se je zasedba za zdaj omejila na ravninski predel ob morju in na tista večja mesta, do katerih je mogoče priti z motornimi vozili ali z letali. Italijanski oddelki so povsod naleteli na večji ali manjši odpor, o čemer govore prvi izkazi o žrtvah v italijanski okupacijski vojski.

V soboto proti poldnevju je italijanska vojska prodrla do Tirane in jo osvojila. Njeno akcijo je zelo olajšalo dejstvo, da je italijansko vrhovno poveljstvo pripeljalo iz Brindisija cel grenadirski polk z letali v Tirano, tako da so imeli Italijani na razpolago takoj ob prihodu v albansko prestolnico dovolj čet, da so zatrli vsak odpor. To je prvič v vojaški zgodovini, da je bila kaka tako velika enota poslana z letali na daljavo 80 kilometrov in to celo čez morje. Prevoz je oskrbelo 200 velikih letal.

Takoj po zasedbi Tirane je priletel tja s trimotornim bombnikom italijanski zunanji minister grof Ciano, kateremu so čete privedle navdušen sprejem. Grof Ciano je v restavraciji na letališču sprejel odposlanstvo albanskih odličnikov, ki so izrazili svojo vdanost Italiji. Grof Ciano je s seboj prinesel 190.000 zlatih lir kot Mussolinijevo podporo albanskemu prebivalstvu. To podporo so razdelili na posamezne večje albanske kraje.

V soboto ob 2 popoldne je oddelček tankov zasedel Elbasan, odkoder se je bivša albanska vlada umaknila. Popoldne so Italijani dospeli tudi v Skader in ga zasedli. Napredovanje italijanskih čet so spremljala številna letala, ki so imela nalog z bombami razpršiti vsako zbiranje domačinov.

Včeraj so italijanske čete nadaljevale z osvajanjem večjih krajev, prav tako tudi danes. Danes dopoldne so prvi italijanski oddelki prišli v mesto Korico blizu grško-albanske meje. Ni mogoče reči, v kolikem času bodo zasedeni vsi albanski predeli, ker gre za težko dostopno in redko naseljeno gorato ozemlje.

Albanski kralj Zogu je z več spremljevalci ter vsem svojim imetjem včeraj prestopil grško mejo in dospel v Florino. Od tam je danes nadaljeval pot v Solun. Verjetno je, da bo iz Soluna šel v Turčijo, kjer se misli za trajno naseliti. Kraljica Geraldina je še vedno v Solunu. Brat kralja Zoga z ženo ter večjim številom albanskih odličnikov, z načelnikom albanskega generalnega štaba in številnimi častniki je pobegnil v Jugoslavijo po precej hudih bojih pri Lješju, ki so ga Italijani zasedli včeraj.

Italijanske oblasti so takoj imenovali začasno novo upravo v Albaniji ter izpustila iz

Grči a bo branila svojo neodvisnost

Atene, 10. aprila. Grška javnost je zelo razburjena radi zasedbe Albanije, kar je razumljivo. Razburjenje so še posebno povečale vesti, da je Italija zadnje dni zbrala 45.000 vojakov na otočju Dodekanesos in na otokih Rodos in Leros, kjer je tudi močan oddelček podmornic. Promet med temi otoki in med Grčijo je zadnje dni čisto ustavljen in ne sme tja noben tujec. Zaradi tega razburjenja je vlada danes izdala poseben razglas, v katerem prosi prebivalstvo, naj bo mirno in naj se ničesar ne boji, češ da je Grčija močna in pripravljena proti vsakomur, kdor bi hotel od nje tudi samo kos grškega ozemlja. Razglas je podpisal predsednik vlade Metaksas.

Izredna seja angleške vlade in sklicanje obeh zbornic:

Anglija bo jamčila za sedanje stanje na Balkanu

Vesti o morebitni odpovedi italijansko-angleškega sporazuma iz l. 1938. Zbiranje angleškega sredozemskega brodogovja

London, 10. aprila. Zaradi zadnjih dogodkov v Albaniji, ki so po angleškem mnenju spremenili dosedanje ravnesveje v Sredozemskem morju, je bila danes po dolgih letih prvič med velikonočnimi prazniki sklicana izredna seja angleške vlade. Predsednik vlade je prišel nalašč zato s počitnic. Seja se je začela ob 11 v zunanjem ministru. Na njej so natančno proučili položaj v Sredozemskem morju in v srednji Evropi, ugotovili pravni značaj italijanskega koraka ter ugotovili, kakšne posledice bo zasedba Albanije imela v bodoče za razmerje med Italijo in Anglijo. Vsi ministri so bili mnenja, da so dogodki v Albaniji izredno važni za vojaški in politični položaj v vzhodnem delu Sredozemskega morja. Teh dogodkov ne gre gledati samo kot osamljeno dejanje, marveč je v njih že nakazana možnost za nadaljnje prodiranje Italije na Balkan, pri čemer je po sodbi angleške vlade zlasti prizadeta Grčija.

Angleška vlada se je na seji bavila z ukrepi, ki bi bili potrebni za pomoč Grčiji ob primeru kakega napada. Posebno pozornost so posvetili otoku Krfa, čigar lega je za Anglijo izrednega vojaškega pomena z ozirom na Jadransko morje. Zaradi Krfa in njegove usode vlada velika skrb tudi v Atenah, kakor se glase poročila, ki jih je dobile angle-

ječ vse politične kaznjence, ki so bili zaprti pod vladno kralja Zoga.

Tri civilna letala italijanske družbe Ala Littoria so zapustila danes dopoldne tiransko letališče ter odpeljala oddelček grenadirjev v mesto Korča. Z letali so se odpeljali tudi poveljnik italijanskih čet, italijanski konzul v Korči ter novo imenovani prefekt. Z letali je odpotovalo 50 vojakov, ki bodo tvorili garnizijo v Korči. Letala so prispela v Korčo ob devetih dopoldne. Letala so se takoj vrnila v Tirano po druge vojake.

Danes popoldne so prvi italijanski vojaki prišli na albansko-grško mejo pri Korči. Italijanske čete so do večera nadaljevale osvajanje ter zasedle mesto Berat. Agencija Stefani poroča, da želi veliko število albanskih oficirjev stopiti v italijansko vojsko.

Rim, 10. aprila. Po italijanskih uradnih poročilih sodeluje pri zasedanju Albanije naslednje število vojaških enot:

suhozemski vojska: štiri polki bersaljerjev, ena popolna motorizirana divizija z vsemi pomožnimi četami, trije bataljoni tankov in dva bataljona fašistične milice. Vsaka motorizirana divizija ima pa samo po eno brigado in en poseben artilerijski polk.

Sodelovalo je tudi večje število tankov.

Od letalskih sil našteva uradno poročilo, da so bile odposlane v Albanijo tri letalske brigade. Od tega je bila ena brigada samih lovskih letal, drugo brigado so tvorila mešano: lovska, bombarderska in pomorska letala, tretjo brigado pa so tvorili sami bombarderji. Skupno sodeluje 384 letal. Poleg letalskih brigad iz Srednje Italije je sodelovala tudi letalska brigada iz Forlija.

Danes ob 13.35 so italijanske postaje prenašale iz Tirane govor predsednika začasne albanske uprave. Predsednik je v govoru dejal, da se je italijansko posredovanje v Alba-

niji pokazalo za zelo potrebno, ker Albanija sama ni bila sposobna, da se organizira. Nato so bile prebrane brzozavke, ki so jih ugledne albanske osebnosti poslale Mussoliniju ter ga prosile, naj pride Abaniji na pomoč. V teh brzozavkah ugledni Albanci izražajo Mussoliniju svojo vdanost.

London, 10. aprila. Po vesteh, ki jih je iz Albanije dobila Reuterjeva agencija, so danes bili hudi boji v severnem predelu v gorovju nad Skadrskim jezerom.

Brindisi, 10. apr. AA. Stefani: Danes je bil slovesen pogreb italijanskih mornarjev, ki so padli o priliki izkrcavanja italijanskih čet v Albaniji.

Tirana, 10. aprila. AA. Stefani: Italijanske čete so zasedle Berat ter pokrajino Devoli, kjer jih je prebivalstvo navdušeno sprejelo. Albanski vojaki predajajo orožje Italijanom.

Uspel nenadni sestanek turškega in rumunskega zunanj. ministra:

Sporazum o turški pomoči za Romunijo

Carigrad, 10. apr. o. Turški zunanji minister Saradzoglu in rumunski zunanji minister sta včeraj imela v Carigradu važen posvet, do katerega je prišlo zaradi italijanskega posega v Albanijo. Zaradi nujnosti tega razgovora, ki je bil spričo zadnjih dogodkov potreben za obe državi, ni rumunski zunanji minister utegnil potovati v Ankaru in je bil sestanek kar v Carigradu. Glavni del posvetovanja je veljal vprašanju, kako bi bila Turčija pripravljena podpirati Romunijo, če bi jo kdo napadel, in pa, ako bi dovolila tujim bojnim ladjam, ki bi hotele Romuniji na pomoč, dovoliti prehod skozi dardanelsko ožino. Ministra sta se docela sporazumela o vseh važnih vprašanjih, o čemer priča uradno poročilo, ki je izšlo po sestanku in ki pravi:

»Romunski ter turški zunanji minister sta izkoristila sestanek v Carigradu, da z ozirom na

nedavne dogodke proučita skupne naloge Romunije in Turčije v okviru balkanskega sporazuma. Ministra sta se sporazumela, da je treba miroljubno in odločno politično balkanskega sporazuma, ki ima namen okrepiti varnost in neodvisnost prijateljskih in zaveznikskih narodov ter okrepiti zvez z narodi, ki stojijo blizu duhu solunskega sporazuma, odločno nadaljevati.« — Po poročilu je rumunski zunanji minister Gafencu izjavil častnikarjem: »Kadarkoli se sestane s svojim tovarišem Saradzoglom, skupno utrjuje naš sporazum. Zagotavljam vam, da je najino delo bilo tokrat posebno uspešno.« — Saradzoglu je s svoje strani izrazil popolno zaupanje v nadaljevanje prijateljstva, ki je med obema državama. To soglasje je našlo izraza tudi ob razgovorih v Carigradu.

Italijanska zagotovila Angliji glede Albanije in Krfa:

Zasedba Albanije je samo začasna

London, 10. aprila. Angleški zunanji minister lord Halifax je sprejel italijanskega odpravnika poslov v Londonu Crolla, ki mu je v imenu svoje vlade zagotovil, da Italija ne misli vzeti Albaniji neodvisnosti in da je italijanska akcija samo začasna značaja in ima namen notranje urediti to pokrajino. Zastopnik italijanskega poslanstva je angleškemu zunanjemu ministru zagotovil tudi, da Italija ne namerava nikake vojaške akcije gle-

de otoka Krfa, ki leži na južnem koncu albanske obale. Angleški zunanji minister lord Halifax je italijanskemu zastopniku dejal, da gleda Anglija zelo resno na italijansko zasedbo in da si pridržuje pravico do vseh potrebnih sklepov, katere ji bodo narekovala njene koristi.

V zvezi z dogodki v Albaniji sta bila pri angleškem zunanjem ministru sprejeta tudi grški in rumunski poslanik.

Mussolinijeva zahvala naši vladi

Belgrad, 10. aprila. Predsednik italijanske vlade Mussolini je po italijanskem poslaniku v Belgradu poslal predsedniku jugoslovanske vlade Dragišu Cvetkoviću posebno brzozavko, v kateri se zahvaljuje za nepristransko vedenje naše države ob italijanski zasedbi Albanije in pravi, da italijanska vlada in italijanski narod znata to vedenje ceniti. Sedanji dogodki bodo pripomogli še k tesnejšim prijateljskim odnosom med obema državama, kar je tudi Mussolinijev namen. Jugoslovansko poslanstvo v Rimu je dalo listu »Giornale d'Italia« tole izjavo: »Vesti, ki jih

je del tujega časopisja razširil, češ da je Jugoslavija v zvezi z dogodki v Albaniji sprejela izredne ukrepe, so neločne. Jugoslovanska vlada je v neprestanem stiku z italijansko vlado. Italijanska vlada je pripravljena varovati koristi Jugoslavije. Jugoslovija želi, da se spor čimprej konča in gleda na vsa stvar izključno s stališča jugoslovansko-italijanskega sporazuma, od katerega se Jugoslavija ne misli oddaljiti. Zaradi tega Jugoslavija s pozornostjo spremlja dogodke v Albaniji.«

Beg Albancev v Jugoslavijo

Podgorica, 10. aprila. m. Italijanske čete so že v soboto vkorakale tudi v Skader in je bilo s tem zasedanje večjih albanskih krajev končano. Pred prihodom italijanskih čet v Skader so na naše ozemlje začeli prihajati begunci, med katerimi je bilo nekaj častnikov, navadnih vojakov ter civilistov, poleg tega pa še nekaj osebnosti, ki so bile v tesnih stikih s bivšim albanskim kraljem Zogom. V Podgorico je prispel tudi brat ministra Muse Juka, Sulejman Juka, dalje prefekt Dokidine Holdu Sulejman, ravnatelj albanskih starin ter nekaj drugih vplivnejših osebnosti iz mesta Skadra.

Poročila, ki so prispela v Podgorico, pravijo, da so Italijani naleteli v pristanišču Sv. Ivan Meduanski na precej hud odpor Albancev. Tedaj je priletelo nad mesto tudi 18 italijanskih letal, ki so se pozneje pojavila nad Skadrom ter metala letake v albanskem jeziku, v katerih pozivajo prebivalstvo, naj se vda brez boja. Šoferji iz Skadra so zaračunali za prevoz vsakega posameznega begunca iz Skadra do naše meje po 10 do 20 zlatih napoleonov.

V soboto dopoldne se je našim obmejnim oblastem javilo več albanskih častnikov in vojakov, čim so ti zvedeli, da se Skader ne bo branil. Zdad je v Podgorici 30 albanskih častnikov in 50 navadnih vojakov, poleg tega pa precej orožnikov, finančarjev in ostalih beguncev.

Podgorica, 10. aprila. m. Italijanske čete, ki so zavzele Skader in njegovo okolico, so 10 km oddaljene od naše meje. Na meji vlada mir in red. Še vedno prihajajo v manjših skupinah begunci.

Skopje, 10. aprila. m. Sem je pribežal brat albanskega kralja Zoga s spremstvom, v katerem je načelnik albanskega generalnega štaba, prefekt iz Tirane, več višjih častnikov in razne albanske odlične osebnosti. Ti begunci so se umaknili čez mejo po hudih bojih pri Lješju. Brat kralja Zoga je odklonil vsako izjavo častnikarjem.

Vesti 11. aprila

Sv. oče Pij XII. je imel na Veliko nedeljo med slovesno službo božjo v cerkvi sv. Petra pridigo, v kateri je dejal, da danes ves svet govori o miru, da pa miru na svetu ni in ga ne bo, dokler ne bodo želeli narodi drug drugemu zaupati in hoditi po svetlejših potih, kakor hodijo doslej. Sv. oče je na koncu pridige rotil vse odgovorne državnike in poglavarje sveta, naj gledajo za mir, pravičnost in usmiljenje. Muozice, ki so poslušale njegov govor na trgu sv. Petra, so privedle po maši sv. očetu viharne manifestacije.

Z zasedbo Albanije ima Italija v rokah ključke do Jadranskega morja, s čimer je onemogočena vsaka akcija njenih nasprotnikov v tem delu Sredozemskega morja — taka je sodba vsega evropskega tiska po zadnjih dogodkih v Albaniji.

Poglavari raznih albanskih rodov, knezi in odličniki so že dolgo časa pošiljali v Rim prošnje, v katerih so prosili Italijo, naj jih pride odrešiti in ponujali albansko kraljevo krono italijanskemu vladarju — píše današnje italijansko časopisje, ki ta pisma z datumi iz januarja in februarja priobčuje zdaj.

O premikanju nemške vojske na poljski meji trdijo nemški krogi, da je to premikanje potrebno zaradi tega, ker se je začela nemška vojska vračati iz Češke in Moravske na svoje stare postojanke.

Nemška vlada zanikuje vse vesti o tem, da bi zbirala kake čete vzdolž holandske meje. Iz Holandije pa poročajo, da so zadnje dni tam poskrbeli za vse potrebno, da v primeru nevarnosti poženo v zrak ceste, mostove in nasipe.

Po nekaterih napovedih bi predsednik italijanske vlade Mussolini moral že danes obiskati Tirano, a je potovanje preložil, dokler ne bo čisto jasno, kakšno stališče bodo do zasedbe zavzele tuje države.

Ljubljana od včeraj do danes

Prav za prav tale zgornji naslov ne drži bogve kako posebno; boljše bi bilo, če bi zapisali od predvčeršnjim pa do danes, kajti od sobote se ze nismo nič oglašali. No, prav posebno velikih novic ni bilo v tem času. O praznikih je navadno povsod zloženo zatišje. Zlasti še, če so tako lepi kakor so bili letošnji, ki so nas razveselili z najkrajšim spomladanskim vremenom. Ljudje so ta dva dni prav pošteno praznovali in se odpočili od tedenskega truda. Ogljedali so si procesije, hodili so na sprehode, obiskovali znanee, zlasti sorodnike, dobro jedli (čemu so pa potice in gnjati) in pili ter tudi sekali pirhe in pomaranče — kakor je že pri nas star običaj, ki se je še vedno lepo obdržal.

Včeraj so bili večinoma doma ali pa vsaj v neposredni bližini mesta. Danes pa so se odpravili ven. »Strašno« mnogo jih je bilo na Šmarni gori; nekateri pravijo, da toliko, da se je Šmarna gora pod njihovo pezo spet nekoliko sesedla in ponizala. Pa tudi pri Sv. Katarini ni bilo prav nič boljše. Tisti, ki so se vozili zdaj ta dva praznična dneva z železnice, vedo povedati, da so bili vlaki natlačeno polni naših dobrih meščanov, ki so se podajali na deželo, da bi spet nekoliko poposili travnike in livade, kjer je prva pomlad že raztrošila za nekaj poštenih košev svojega nežnega, pisanege cvetja. Ljubljani niso kar nič dosti prebirali, kam bi jo mahčili. Pravijo, da jih je bilo ta dva dneva videti povsod dovolj: na Notranjskem, na Gorenjskem, na Štajerskem in na Dolenjskem. Nekaj sto pa jih je odšlo tudi v zamejstvo, tja v Italijo in v Nemčijo večinoma.

Zadnji politični dogodki v našem sosesstvu so bili vzrok, ki je napravil, da so tisti, ki so ostali čez praznike v mestu, govorili neprimerno več kakor druga leta ob prazničnih dneh. Povsod, na ulici, v kavarni, v gostilni in doma se je razgovor sukaj skoraj samo okrog ene reči: kaj je povedala ta radijska postaja, kaj ona, kaj se bo zdaj zgodilo, ali bo vojska ali je ne bo in podobno. Lahko rečemo, da Ljubljani o teh rečeh že skoraj pet in dvajset let niso toliko razpravljali kakor so včeraj in danes.

Letošnje procesije so bile zelo lepe

Kakor vsako leto, so bile tudi letos procesije izredno lepo obiskane. Staro je izročilo, da se Ljubljani udeležijo vseh procesij; če ze ne grede v vseh sami za sprevedom, potem stoji ob strani kot gledalci. V Ljubljani je ob tri četrti na pet popoldne pričela stolna procesija. Najsvetejši je nosil sam škof g. dr. Rožman ob asistenci kanonikov in duhovščine. V sprevedu so stopal štivilni dostojanstveniki z banom g. dr. Markom Natlačanom ter divizionarjem g. Lukičem. Župana dr. Adlešiča je zastopal podžupan dr. Ravinar. Za procesijo pa so šli tudi prav številni občinski svetniki. Univerzitetne oblasti je zaetopal rektor dr. Kušec z dekani posameznih fakultet. Opaziti pa je bilo naše narodne poslance z gg. Masičem, Goljo in Riglerja. Obrtno zbornico je zastopal predsednik Ivan Ogrin s svetnikom Kavko ter Simencem. Za procesijo je šlo dalje slovensko katoliško akademsko starešinstvo, akademiki in akademke, dalje Prosvetna zveza, zastopnice katol. ženstva in druge naše organizacije.

Tudi ostale procesije pri posameznih farah so bile prav lepe. Tako frančiškanska, šempetrska, trnovska, viška, križevniška in v ranem jutru procesija iz cerkve Srca Jezusovega. Povsod so mestno občino zastopali svetniki iz zadevnega okraja. Vreme je bilo tokrat izredno naklonjeno. Meščani so lepo okrasili okna svojih hiš in razpostavili po njih goreče sveče. Prav lep je bil zlasti nočni prizor, ko so bila v krajih, tam kjer so šle pozne procesije, vsa okna lepo razsvetljena.

Domača premiera v operi

Snoči je bila v opernem gledališču premiera izvrzne domače operete »Vse za šaloc«. Ta opereta je v Mariboru doživela prav lep sprejem od strani občinstva, saj je bila od lanskega božiča pa do zdaj uprizorjena na mariborskem odru kar sedemnajstkrat. Libreto za to opereto je napisal Danilo Gorinšek, ki igra v Mariboru z velikim uspehom komične vloge. Gorinšek je prišel to delo režirati tudi v Ljubljano ter je skupaj z dirigentom Zebretem zadevico tudi prav okusno pripravil. Glasbeni del operete je oskrbel znani vojaški kapelnik Jiranek, ki je pokazal, da je v tovrstni glasbeni kompoziji prav domač in iznajdljiv. »Vse za šaloc«, domača opereta, je bila snoči tudi na našem opernem odru sprejeta z velikim odobravanjem. Ljudje so se pošteno nasmjali. Le tu pa tam so v libretu še nekatera nekoliko bolj robata mesta, ki bi jih bilo treba nekoliko opiliti. Nastopajoči so zadovoljili, zlasti pa je spet ugajal Daneš, ki ga imamo letos v Ljubljani bogve zakaj priliko le redko videti. Takega sposobnega igralca bi morali stalno in s hvaležnostjo zaposliti!

Smrtna nesreča na gl. kolodvoru

Včeraj ob pol dveh popoldne je prišlo na ljubljanskem Glavnem kolodvoru do nesreče, ki je zahtevala smrtno žrtev. Triinšestdesletni vozovni preglednik Franc Verčič je hotel iti čez tir, pa ga je prehitel vlak, ki ga je povozil do smrti. Prisotni so takoj prikočili, bilo pa je že prepozno. Verčič je bil mrtev. Zapustil je ženo in sina. Med stanovskimi tovariši je bil pokojni zelo priljubljen, pa tudi drugod je imel številne prijatelje.

Ne navadno mnogo nesreč

je bilo v Ljubljani ob teh dveh prazničnih dneh. Toľko jih menda še ni bilo kmalu kakšno leto. Andrej Jakopič, torbičarski mojster iz Male vasi pri Ječici je snoči ob šestih zvečer razkazoval svojemu dekletu revolver. Po nesreči pa se je samokres, ki je bil nabit, nenadoma sprožil in

strel je zadel Jakopiča v prsa. Brž so bili poklicani reševalci, ki so Jakopiča prepeljali v bolnišnico. Spočetka se poškodba ni zdelala smrtonovarna, Jakopičevo stanje pa se je stalno slabšalo, tako da je, kakor poročajo, danes umrl.

Pred hotelom Metropolom, tam na Masarykovi cesti, je v soboto ob tri četrti na devet zvečer tramvaj podrl brezposelnega triništridesetletnega knjigovodjo s Tržaške ceste, Schmiedmeierja Ferdinanda. Schmiedmeier je dobil precej hude poškodbe in je obležal nezavesten.

S kolesa je padel mestni voznik Grubar Ivan s Povšetove ceste. Pri padcu se je potolkel po glavi in po rokah.

Privatni uradnik brez posla, Š. V., si je v soboto popoldne ob pol dveh v nekem ljubljanskem zelo frekventiranem javnem lokalu sredi mesta prerezal žile na levi roki. Reševalci so ga nemudoma prepeljali v bolnišnico, kjer so mu zdravniki rešili življenje. Pravijo, da Š. V., ko je napravil to dejanje, ni bil popolnoma prisoben, ampak precej z alkoholom založen.

Transmisijski jermen je zagrabil kovača Luko Božiča z Vrhovec št. 26. Božič dela v Združenih opekarnah na Viču. Transmisija je Božiča nekajkrat treščila ob tla. Potolčen je bil po glavi. Poškodbe pa niso bile tako hude kakor se je zdelo v prvem trenutku. Ze zvečer so ga reševalci iz bolnišnice prepeljali domov ter izročili v domačo oskrbo.

V neki gostilni v Smartnem pod Šmarno goro

Šahovski boj za prvenstvo države

Slovenski mojstri so odnesli štiri zmage

Zagreb, 10. aprila.

V soboto so udeleženci mojstrskega turnirja v Zagrebu igrali VII. kolo. Preinfalk in Avirovič sta igrala špansko partijo. Avirovič je precej slabo začel in je prišel kaj kmalu v stisko. Preinfalk ga je čisto zaprl, nato pa napadel na nasprotnikovo kraljevo krilo. Njegovega napada Avirovič ni mogel vzdržati ter se je udal.

Dr. Vidmar—Kalabar: Igrala sta damski gambit. Dr. Kalabar se je branil z indijsko obrambo. Dr. Vidmar je topot sijajno zaigral, v svojem nekdanjem mladeniškem stilu in je igro hitro dobil.

Vukovič—Lešnik: Igrala sta Collejev sistem. Lešnik je zaigral spet zelo ostro in ni niti ročiral. To je Vukovič izkoristil, žrtvoval figuro in prešel v dobljeno pozicijo. Zaradi pomanjkanja časa pa se mu ni posrečilo doseči več kot pol točke.

Furlani—Pirc: Igrala špansko partijo. V teški in za Furlanija tiplčni igri Pirc ni mogel doseči več kot remis.

Petek—Schreiber: Igrala holandsko igro. Kmalu sta igro izenačila ter nazadnje sklenila remis, ker nihče ni hotel ničesar novega zažeti. Filipič in Bröder sta igrala Collejev sistem. Filipiču se je z njegovo solidno igro posrečilo vzeti nasprotniku pol točke.

Tudi Kostič in Rožič sta zaigrala Collejev igro. Rožič je topot zelo dobro igral in je imel Kostič precej težav, da je zmagal, kar se mu je posrečilo z žrtvijo figure.

Tomovič—Vidmar ml.: V Aljehinovi obrambi je Tomovič slabo zaigral in je kmalu spregledal izgubo kvalitete ter se je moral končno udati.

VIII. kolo.

Avirovič—Vidmar mlajši: Igrala sta damski gambit, v katerem se je Vidmar branil s slovensko obrambo. Igra je bila prekinjena v težkem položaju ter Vidmar stoji nekoliko boljše. Avirovič je imel že dobljene pol točke z večnim šahom, pa s tem ni bil zadovoljen. Zdj se bo moral še precej boriti, če bo hotel doseči remis.

Rožič—Tomovič sta zaigrala rusko partijo, ki je prešla v igro štirih skakačev. Rožič je naredil več slabih potez in je igro kmalu izgubil.

Bröder—Kostič sta igrala francosko partijo. Bröder je naredil kmalu v začetku malo napako, ki jo je Kostič hitro izkoristil ter zmagal. S to zmago se je Kostič preinil odločno v ospredje.

Schreiber—Filipič. Začela sta po špansko. Imela sta vsak nekaj časa prednost, ki je pa nihče ni mogel izkoristiti. Nazadnje sta si razdelila točko.

Pirc—Petek sta igrala damski gambit. Petek je v začetku dobro igral, prehitro pa je potegnil kmeta in ga izgubil. Partija je bila prekinjena in o njej Kostič pravi, da bo remis.

Lešnik in Furlani sta igrala Collejev sistem. Furlani je nekoliko slabše začel, pozneje pa se je popravil ter z večnim šahom dosegel remis.

Dr. Kalabar—Vukovič sta igrala staroindijsko partijo. Kalabar je imel igro že dobljeno, pa je s svojo znano nepremišljeno pri nadaljevanju položaj svoje vojske poslabšal. Igra je bila prekinjena in ima Vukovič vse upanje na zmago.

Preinfalk—dr. Vidmar. Španska igra. Preinfalk je s prehitro potezo oslabil svoje kraljično krilo, kar je dr. Vidmar izkoristil in prisilil Preinfalka, da se je udal.

Stanje po VIII. kolu:
Kostič 6, Pirc, Vukovič 5 (—), Bröder, Schreiber 5, dr. Vidmar 4½, Preinfalk 4 (1), Lešnik, Tomovič 4, Vidmar ml., Avirovič 3½ (1), Petek 2 (1), Rožič 1, dr. Kalabar ½ (2).

IX. kolo

Danes dopoldne so začeli igrati IX. kolo. — Prva je bila končana igra med Vidmarjem ml. in Rožičem. Igrala sta damski gambit, ki ga Rožič bolj površno pozna. Izgubil je kmalu važnega kmeta in se je že po 14 potezah udal. To je bila najkrajša igra doslej.

Lešnik — Petek: Rettyjeva igra. Petek si je zgradil dobro pozicijo s tem, da je žrtvoval dva

je sedela vesela družina, iz katere je bilo treba odpeljati dva člana v ljubljansko bolnišnico. Sedemnajstletni Nahtigal Ivan, zidarski vajence iz Utika, je nekemu drugemu fantu v prešernosti potegnil s klobuka krivice in jih razrezal. Brž je vsa soseska planila po njem. Ker je bil fant sam, se je zanj seveda potegnil Ivan Kancilija, 36 letni kurjač s Polja. Pa je presneto slabo naletel pri svoji pomirjevalni akciji — prav po pravilu »dobrota je siročac.« Šrenjač je planila po obeh in jih temeljito oklala po vsem životu, tudi tam, kjer hrbet izgublja svoje plemenito ime. Oba sta bila prepeljana v ljubljansko bolnišnico.

Danes popoldne je na Šmarni gori po nesreči padla in se hudo potolkla soproga kapetana Šugoroviča, Mila. Pri padcu si je zlomila ključnico. Takoj so telefonirali na ljubljansko reševalno postajo, ki je poslala svoj avtomobil ter gospo prepeljala v Stalno vojno bolnišnico.

Sveži grobovi

Vrata groba so odprta noč in dan. Tudi ob letošnjih velikonočnih praznikih je Gospodar Življenja in smrti poklical k sebi po plačilo za delo in trud v življenju nekaj občanov iz zemskega kraljestva v nebesko, iz časnosti v večnost.

V Ljubljani je umrl devetinosemdesletni gospod Matija Wrischer, dalje poštna uradnica Elza Hrovat ter vozovni preglednik državnih železnice Franc Verčič, ki bo pokopan v terek ob 2 popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnišnice. V Žužemberku je umrl trgovec in posestnik Anton Škrbe.

Šahovski boj za prvenstvo države

Slovenski mojstri so odnesli štiri zmage

kmeta. Pozneje je Lešnik izenačil in bo pri nadaljevanju igre verjetno dobil.

Furlani — dr. Kalabar sta igrala sicilijanko. V sredinjski je bil položaj precej enak, pozneje pa se je Furlaniju posrečilo položaj zboljšati in ima upravičeno upanje na zmago.

Kostič — Schreiber: Sicilijanka. Kostič je začel boljše, vendar se je Schreiber dobro branil. Položaj na deski je zdaj še nejasen.

Dr. Vidmar — Avirovič: Damski gambit. Avirovič je nekoliko slabše začel in je težko reči, kdo stoji boljše.

Vukovič — Preinfalk. Vukovič je v Niemcovičevem začetku ne ravno najboljšje igral. Pozneje se je le opomogel. Preinfalk močno pritiska na kraljevo krilo. Izsiliti hoče zamenjavo kralja, da bi v končnici s kmetom več zmagal.

Pirc je proti Filipiču igral neoprezno ter začel v nekoliko slabši položaj. Igra je bila prekinjena, vendar pa ima Pirc še možnost, da izsili remis.

*

Zvečer je bilo stanje sledeče: Lešnik je proti Petku v končnici močno zaigral in prisilil nasprotnika, da se je vdal.

Kostič je tik pred prekinitvijo prisilil Schreiberja k vdaju.

Dr. Vidmar je proti Aviroviču v končnici zmagal.

Preinfalk je v igri proti Vukoviču izrabil svojo premoč in odnesel zmago.

Bröder in Tomovič sta igrala damski gambit. Tomovič je imel že izgubljen položaj, ko je Bröder nenadejano spregledal figuro. Položaj se je zaobrnil in Bröder je partijo predal.

Ukradene velikonočne dobrote

Kamnik, 10. aprila.

V noči od velike sobote na nedeljo je neki zlikovec skoraj popolnoma izpraznil kuhinjsko shrambo g. Vavpotiča Alojzija, lastnika parne pekarnice, tovarnarja in posestnika v Šmarci. Ogljedal si je najprvo položaj ter zalogo v shrambi. Ko je videl, da je shramba dobro založena z raznimi dobrotami, je šel drznež kar k sosedu na Šnabelovo posestvo, kjer je našel grablje, s katerimi je vse, kar mu je bilo všeč, privlekel k sebi skozi okensko omrežje. Ker pa je bil nekoliko premajhen, je pod okno prinesel klado. Iz shrambe je odnesel dve šunki, dve veliki poltici s prti vred, okrog 20 klobas in še drugo drobnarijo.

Zjutraj, ko je soproga g. Vavpetiča hotela pogostiti svojo številno družino z blagoslovljenimi jedili, je seveda vsa osupla ugotovila, da je bilo vse ukradeno. Takoj je poslala z avtom svoja sinova po orožnike v Mengeš.

Oče ustrelil svojega sina

Celjski reševalci so morilca ujeli v gozdu

Celje, dne 9. aprila.

V soboto dopoldne, ko so odmevali po novocerkovski fari topiči in oznanjali vsem Kristusovo zmagoslavje, se je dogodil blizu Socke pri Novi cerkvi zločin, kakršnega ne pomnijo ti kraji. Kot žrtev sovraštva med očetom in sinom je padel pod krogliami samokresa, ki ga je sprožil oče, 25 letni posestnikov sin Kranjc Martin. Dolgo časa se že nista razumela, se prepirala in gledala po strani.

Ko je šel Martin v soboto dopoldne po cesti, ga je oče nenadoma trikrat ustrelil z veliko avstrijsko repetirko, da se je Martin zgrudil v mlaki krvi in obležal. Krogle so Martinu prestrelile grlo ter desno in levo ključnico. Morilec je nato zbežal v gozd in čakal trenutka, da izvrti še drugo krvavo dejanje. Kmetje so tekli za njim v gozd in bi ga gotovo ubili, če bi ga le dobili v pest. Gašparjev oče, kakor pravijo Kranj-

Mariborski drobž

Maribor, 10. aprila.

Priča Tegetthoffovega pogreba umrla. V mariborski bolnišnici je umrl 89 letni bivši mornariški strojnik in vpokojeni strojevodja državnih železnice Anton Novak, ki je znal pripovedovati o pogrebu avstrijskega admirala Tegetthoffa, katerega se je sam udeležil. Naj v miru počiva, sorodnikom, zlasti sinu trgovcu, g. Albinu Novaku, naše sožalje!

Nesreča v tovarni. V tovarni Hutter se je ponesrečila delavka Justina Langova. Ko je šla mimo predilnega stroja, jo je zadela igla, ki se je na stroju odlomila, ter jo močno poškodovala nad desnim očesom. Prepeljali so jo v bolnišnico.

Kolesa kradejo. Skladiščniku Josipu Frasu je bilo ukradeno kolo iz veže hiše na Aleksandrovi cesti 44, vredno 1.000 din. Delavcu Alojziju Verčiču pa je bilo kolo ukradeno izpred Borze dela v Gregorčičevi ulici. Kolo je bilo znamke Record in vredno 1.500 din.

Denarnega dostavljaja prevaril. Mariborska pošta je prijaviła policiji nekoga Franca Selinska v Taborski 9, ki je organa pošte prevaril s tem, da se je izdal za Miroslava Kristla iz Taborske ulice. Dostavljaj mu je izplačal znesek 250 din. Ko pa je ugotovil, da je postal žrtev goljufa, je zadevo prijavil svojemu predstojniku, ki je napravil potrebne korake pri policiji, ki sedaj Selinska išče.

Nesreča na cesti. Ko se je včeraj zvečer vračal proti domu 60 letni sluga Vekoslav Vrčun, se je v Smetanovi ulici spodtaknil in tako nerodno padel, da si je zlomil levo nogo v gležnju. — Z vrelim mlekom se je polila 6 letna Brigita Kolarič v Stolni ulici 5 in dobila hude opekline po hrbtu in prsih. Oba so prepeljali v bolnišnico.

Dva požara. V Selnici ob Muri je požar upepelil stanovanjsko in gospodarsko poslopje posestnice Ane Hoedl in povzročil 25.000 dinarjev škode. Sumijo, da je požar povzročila iskra, ki je preskočila iz dimnika na slamo, s katero je bila streha pokrita. V Smartnem na Pohorju je pogorela hiša, last nadarbine, v kateri je stanoval mizar Jožef Sattler. Orožniki so aretirali neko osebo, ker sumijo, da je iz zlobe zanetila požar.

Gozdni požar. V soboto zvečer je na Ruti v občini Sv. Lovrenc na Pohorju izbruhnil gozdni požar, ki ga je povzročila iskra lokomotive. Požar se je razširil na površini 6 hektarjev. Istega dne je na enak način izbruhnil gozdni požar v Rdečem bregu v občini Podvelka. Oba požara so kmalu pogasili.

Z izposojenim motornim kolesom v smrt. 23 letni prekupčevalec Avgust Pajtlar iz Rač si je na velikonočno nedeljo od svojega prijatelja izposodil motorno kolo in se z njim odpeljal na Reko pri Hočah. Ko se je vračal, ga je na ovinku v Hočah zaneslo na kup gramoza, ga vrglo čez motorno kolo v jarek, kjer je nezavesten obležal. Dobil je hude poškodbe, katerim je danes zjutraj v mariborski bolnišnici podlegel.

Nesreča na železniški progi. 39 letni delavec mariborske mestne občine Konrad Sobec je večer zvečer stal tik ob progi na postaji v Slovenski Bistrici. Pri tem ga je lokomotiva udarila v glavo, da se je prevrnil in si pri padcu prebil lobanjo. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer ga sedaj zdravijo.

Žrtve velikonočnih praznikov. Zal je med tistimi, ki se za velikonočne praznike posvetijo prazničnemu streljanju z možnarji, vse premalo previdnosti, zaradi česar se pogostokrat dogajajo nesreče, ki tudi letos niso izostale. V mariborsko bolnišnico so pripeljali celo vrsto takih ponesrečencev iz vseh krajev, ki spadajo v območje mariborske bolnišnice. Skoraj vsi imajo poškodbe na obrazih in na rokah.

Strop se je zrušil in jo pokopal

Celje, dne 9. aprila.

Na veliko soboto popoldne je Laznikovo družino v Stranich zadela težka nesreča. Laznikovi so se pripravljali, da grede v cerkev. 36 letna mati je šla v klet, ki je pod nekdanjo gostilniško sobo. Ko se je vračala in prišla po stopnicah v sobo, se je nenadoma zrušil nanjo strop in jo pokopal. Laznikovi so se zelo prestrašili, otroci pa so kričali in klicali na pomoč. Pod ruševinami je ležala mlada mati in se zvijala v groznih bolečinah. Domači so jo takoj izvlekli izpod ruševin. Travmije ji je zlomilo desno roko v členku, dobila pa je težke poškodbe po rokah in levi nogi ter vsem telesu. Zvečer so nesrečno mater pripeljali celjski reševalci v celjsko bolnišnico.

VZAJEMNA POSOJILNICA

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO

V LJUBLJANI, MIKLOŠIČEVA CESTA 7
POLEG HOTELA UNION

nudi za vse vloge popolno varnost in obrestuje nove vloge po 4% do 5% po dogovoru

Poslužite se varčevalnega krožka! Zahtevajte prospekt!

Posojilnica daje kratkoročna posojila

Vdani v božjo voljo sporočamo žalostno vest, da se je naš ljubljani mož, ata, stari oče, tast in stric, gospod

ANTON ŠKRBE

trgovec in posestnik

na Veliko nedeljo 9. aprila ob 5 popoldne, lepo pripravljen za večnost, preselil v boljše življenje. — Na zadnji poti ga bomo spremili v terek 11. aprila 1939 ob 10 dopoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče.

Zužemberk, dne 10. aprila 1939.

Ivanka roj. Pucelj, žena. — Marija por. Nahtigal, Jožeta por. Modic, Anton, Julka por. Lindič, Stanko, Jože, Ranko, otroci. — Leopold Nahtigal, Andrej Modic, Jože Lindič, zetje; Marija roj. Benčina, snaha.

Sola za kanarčke. V Ameriki so ustanovili posebno učilnico za kanarčke. V njih dobivajo ptički temeljito »glasbeno izobrazbo«. Najdarovitejše mladiče zapro v posebne kletke in jim dajo prvovrstne glasbene učitelje. Učenci morajo poslušati gosli, harfo, orglje in zvončke, ki jih skušajo s svojimi čudovitimi glasovi spretno oponašati. Na ta način upajo Američani odgojiti prvovrstne pevce, ki bodo znali proizvajati cele umetniške koncerte in glasbene akademije. Ptički dobijo po dvršenju šoli posebno diplomno in naslov.

Ako ima priklenjen pes tudi odveč kosti, jih drugim ne pusli.

Od tu in tam

Razstavo svojih slikarskih del je priredila v Belgradu ruska velika kneginja Olga. Obubožana princeznica je sestra zadnjega ruskega carja Nikolaja II., poročila pa se je bila še pred vojno z navadnim častnikom ruske vojske. Njena poroka je takrat izzvala med ruskim plemstvom in na dvojni samem veliko razburjenje in zgražanje. Toda kneginja Olga se ni ozirala na te ukoreninjene predsodke ter je rajši odločila vse časti, samo da se je poročila s človekom, ki ga je imela rada. Revolucija tudi njej ni prizanesla in je morala bežati na Dansko. Tam se je posvetila slikarstvu ter dosegla lepe uspehe. Njena belgrajska razstava je po mnenju strokovnjakov zelo lepo uspela, saj je bilo prodanih že lepo število slik. Poleg nje pa razstavljajo še drugi ruski slikarji emigranti, ki bivajo po različnih državah Evrope.

Velike neprijetnosti s svojo ženo je doživel bogati srbski izseljenec Svetislav Radisavljevič. — Mož je šel pred tridesetimi leti s trebuchom za kruhom v Ameriko. S pridnim delom si je zaslužil lepe denarje in slednjič sklenil, da se bo oženil. Dobil je zvezo z neko Belgrajanko, ki mu je ugajala ter ji plačal potnino, da se je pripeljala k njemu v Ameriko. Kmalu po poroki sta se vrnila v domovino in začela nakupovati posestva. V bližini Svilanica sta kupila večje posestvo, ostali denar, ki ga je bilo več kakor milijon pa sta naložila v hranilnico. Hudo pa je bil Radisavljevič razočaran, ko je nekega dne opazil, da njegove žene ni nikjer. Iskal je in stikal za njo, dokler ni izvedel, da je prodala posestvo v Svilanju, ukradla njegovih 300.000 din in pobegnila z nekim drugim mladim fantom preko morja v — Ameriko. Radisavljevič je sedaj izročil stvar svojemu odvorniku, da bo tožil nezvesto ženo. Bajše se je žena že pojavila v Belgradu in si kupila lepo hišo, v kateri živi z drugim možem.

Afera s tatinami zakladov ruskih emigrantov v naši državi se bliža koncu. Dva Rusa, Kvašinski in Genzelj, sta bila upravitelja velikih dragocenosti, ki so jih bili Rusi prinesli iz svoje domovine. Zakladi so bili večinoma zlatina in dragulji, vredni več milijonov dinarjev. Upravitelja pa sta v zadnjih letih zaklade pridno vnovčevala ter jih prodajala največ na Nizozemsko, kjer je trgovina z dragulji najbolj razvita. Naredila sta si lepe milijone, preden so jima prišli na sled in ju zaprli. Okrog 40 oškodovanih emigrantov je policija v Belgradu zaslišala, da je približno ocenila povzročeno škodo, toda tri glavne priče so med tem že umrle. V neki amsterdamski banki so odkrili predal, ki se je glasil na ime Kvašinskega, toda zaradi odpora banke same ga tamkajšnja policija ni smela odpreti. Zato ga je zapetčala. Verjetno je, da je tam spraviljenih še mnogo dragocenosti, tako da bo mogoče vsaj delno povrniti oškodovanim Rusom ukradeno blago.

Posebne pozornosti egiptskega kralja Faruka je bil deležen ravnatelj nekega zagrebškega hotela Franjo Kalajžić. Kalajžić se je kot dober matematik začel ubijati glavo s tajnimi egiptskih piramid, zlasti pa z načrti, po katerih so Egiptčani piramide gradili. Kalajžić je ugotovil, da so bili stari Egiptčani dobri poznavalci geometrije ter so se svojega znanja posluževali tudi pri gradnji piramid. Pri nadaljnjem študiju se mu je odkrila posebna teorija, s katero se da po njegovem mnenju razložiti način gradnje vsake piramide. Svoje izsledke je Kalajžić popisal ter jih poslal egiptskemu kralju Faruku. Nedavno tega pa je dobil iz dvora odgovor, da se kralj Faruk za njegove ugotovitve zanima in ga vabi, naj pride kot njegov gost v Egipt, da bo mogel na piramidah samih preizkusiti svojo teorijo in ugotoviti, če drži. Kalajžić se bo vabilu seveda odzval.

Ogromno škodo so lani naredili v naši državi volkovi. Ta žival je v zahodnih delih naše države že zelo redka, toliko bolj pa je razširjena v južnih pokrajinah. Siromašno prebivalstvo se jih otepa na vse možne načine, v prvi vrsti pa redi doma pse. Jugoslavija premore več kot pet milijonov psov, od česar odpade na vrdarsko banovino pol milijona. Zanimivo je, da prideta tam povprečno po dva psa na vsak dom. Uspešna obramba proti volkovom pa je še vedno težka. Samo lani so volkovi v vrdarski banovini raztrgali 309 konj, 111 oslov, 28 mul, 1050 goved, 15 bivolov, 15.377 ovac, 10.430 koz in 384 svinj. Skupaj so uničili skoraj 28.000 glav živine, kar pomeni okrog 3 milijone din uničenega narodnega premoženja. Pa tudi ljudskih žrtev so lani našli 20. Večinoma so bili pastirji, ki so jih volkovi raztrgali, ko so pasli svoje črede.

70 let je že preteklo, odkar je bila ustanovljena v Belgradu policija. Takrat je bil Belgrad razdeljen še v dve upravni enoti: na srbski del, kjer je imel oblast srbski knez, in na turški del, kjer je vladal paša. Srbi so spadali pod srbski kazenski zakon, Turki pa spet pod svojega. Mnogo neprijetnosti so Srbi doživljali zaradi odredb, da odgovarjajo vsak Turku za storeri zločin le svojemu paši, pa naj je bil zločin izvršen na srbskih ali turških tleh. Razvada se je preveč razpasla, dokler ni takratni notranji minister Nikola Hristić ustanovil orožniško postajo v Belgradu in začel odločno zatirati vsako protizakonitost. Tudi Turka, ki se je bil pregrešil na srbskih tleh, so orožniki pretepli, če so ga le dobili v pest. Ustanova policije je izzvala med Turki sicer veliko nevolje in protestov, toda ob odločnosti srbskih knezov je ostalo pri tem.

»N mav čez izaro«

Nenemške narodnosti v rajhu

Po »Koroškem Slovincu« posnemamo:

Notranji minister dr. Frick je minuli teden inozemskim diplomatom in časnikarjem obrazložil položaj nenemških narodnih skupin v Nemčiji. Ponatiskujemo važnejše odstavke njegovega govora:

Narodni socializem je postavil narodnost v osrčje političnega holenja. Nemcem velja danes kot neovrgljiva resnica, da tvori vse nemški narod, kjerkoli v svetu se nahaja, enotno narodno telo. Nikdar pa ne bo mogoče doseči, da bi se narodne meje popolnoma krile z državnimi mejami. Zato je potrebno, da se tuji narodnosti v drugih državah ohrani njena naravna življenska pravica. Lahko si pripadnik svojega naroda in hkrati polnovreden državljani države, ki jo vodi drug narod. Ker nam je narodnost bistvo državnega in strankinskega življenja, je samoobsebi umevno, da uveljavljamo tudi napram drugorodnim državljanom temu primerno stališče. Vodja države se je v državnem zboru opetovano v tem smislu izjavil in je odklonil prisilno ponemčevanje nenemških narodnih skupin. Pravica drugorodnih narodnih skupin v Nemčiji, razen nekaterih začetkov, še ni posebej uzakonjena. Za nas narodne socialiste pa so besede in smernice našega vodje obvezna postava.

»Narodni socializem načelno jamči vsem tujim narodnostim v državi popoln samosvoj razvoj. Samoobsebi umevno pa varnost državi pri tem ne sme biti ogrožena. Narodne skupine se smejo svo-

bodno organizirati, vendar pa smejo biti člani njihovih organizacij samo državljani rajha in ne inozemci. Nadalje velja sledeče splošno načelo: Kjerkoli državni zakon predvideva organizacijo, obvezno za vse državljane, se morajo v to organizacijo vključiti tudi člani nenemških narodnih skupin. To velja predvsem za gospodarske organizacije. Razumljivo je, da postopanje drugih držav napram nemškim manjšinam ni brez vpliva na postopanje Nemčije napram manjšinam dotičnih držav. V postev pridejo predvsem države-sosede, pri katerih se narodnostne meje ne krijejo z državnimi mejami. Narodno-socialistična država pa bo stremela za tem, da na podlagi dvostranskih sporazumov s sosedi uredi položaj narodnih skupin na miren in prijateljski način.

Minister je zaključil: »Bodite uverjeni, da imamo nedvomno najgloblje razumevanje za tuje narode in njihove narodne skupine v Nemčiji. Nemški narod je z gorečo ljubeznijo povezan s svojo nemško narodnostjo. Njegova narodnost mu je podlaga njegovega državnega in narodnega razvoja, njegove notranje in zunanje politike.«

»Völkischer Beobachter« dostavlja k ministrovemu govoru sledeče: »Smatramo se za narod v osrčju Evrope. Cesar inozemstvo ni razumelo in ni moglo razumeti doslej, bo mogoče doumel sedaj, ko se pošteno prizadevamo za pravice drugih. Trpljenje preteklosti in nova vera našega časa, ki nas je naučila ljubezni in zvestobe lastnemu narodu, sta nam vzbulili izreden čut za vsa narodna vprašanja.«

Z Goriške, Krasa in iz Istre

Duhovniške vesti

Na dveletno konfinacijo je bil obsojen župnik Krtel iz Vojskega v Brdih. Pred konfinacijsko komisijo pri goriški prefekturi pa sta bila te dni poklicana tudi dekan Pavlin iz Kobarida in župnik Bregant z Cerovega v Brdih. Bila sta oicer izpuščena, toda dobila sta nalogo, da se morata zglasti pri goriškem nadškofu Margottiju, kjer bosta dobila obvestila o nadaljnjem postopanju. — Za dekana v Idriji je bil imenovan italijanski duhovnik, iz Devina pa bo premeščen župnik Stančić.

Iz Afrike se vračajo tudi v Trst

Zadnje čase se vračajo v domovino številne italijanske družine, ki so bivale v Tunisu. Kaj jih je prav za prav privedlo nazaj v Italijo, je še težko reči. Nekateri pravijo, da so temu krivi Francozi. Kakor v ostale italijanske kraje, tako se je vrnilo nekaj družin iz Tunisa tudi v Ietro. V Trst je prišlo iz Afrike nazaj deset družin. Ker so povečini zelo revne, upajo, da bodo kmalu dobile zaposlitev in kruh.

Mesojedci ravno niso ...

Da je Trst veliko mesto, kažejo tudi statistični podatki o tem, koliko mesa so Tržačani pojedli v zadnjem letu. Nič manj kot 7.640.921 kg. Od tega odpade na teletino 1.950.029 kg, govejega mesa 1.931.328 kg, volovskega 1.800.000 kg, konjskega 430.717 kg, svinjskega 8829.903 kg ter mesa domačih zajcev 50.275 kg. Te številke niso tako zelo zgovorne, kakor pa če povemo, da odpade na vsakega Tržačana na leto povprečna 30 kg mesa. Prav preveč ga ni.

Oddaja žita, kolikor ga je »odveč«

V Italiji imajo posebne urade, ki vodijo pregled, koliko so kmetje pridelali žita. Kar kmet potrebuje žita za nujno domačo porabo, ga lahko obdrži, drugega pa mora oddati državi. To žito, kar ga je »odveč«, zbirajo v velikih skladiščih. Seveda žito kmetje ne dajo državi zastojni. Letos je imelo žito še kar precej visoko ceno. Kmetje so se pritoževali le nad tem, da so jim takoj pri oddaji žita odtegnili 10%, češ da je žito premalo očiščeno in je med njim vsaj toliko emeti, kolikor so jim krajevni činitelji pri pobiranju žita odtrgali. Zvedelo se je nazadnje le, zakaj so kmetom toliko odtrgovali. To se je zgodilo zato, ker je zadnje čase izginjila iz omenjenih skladišč precejšnja količina žita. Aretirali so nekaj oseb, ki so imeli posla pri teh skladiščih, vendar pravijo, da so vsi tisti, ki so bili aretirani, nedolžni, in da so to svojo nedolžnost tudi kaj lahko dokazali. Tako je zdaj nekaterim res prava uganjka, kam izginja žito tako brez sledu. Predvsem bi to radi vedeli kmetje, ki jim zaradi takšnih neresljivih ugank odtrgujejo po 10% pri oddaji žita v silose.

Po strehi je hotel ubežati ognju

Zadnjič smo poročali o velikem požaru v Lokvi, ki je zahteval smrtno žrtev. Podoben požar je izbruhnil te dni v Gropadu. Začelo je goriti pri nekem posestniku na skednju, kjer je bilo spravljena precej sena in druge krme. Ker je tedaj pihala burja, je bilo vse posopje v trenutku v plamenih in gasilci, ki so brž prihitali iz Trsta, niso mogli rešiti ničesar več. Domačini in gasilci pa so tedaj videli pretresljiv prizor: 28letni Franc Gregorič je v trenutku, ko je bila streha že vsa v plamenih in je bilo pričakovati, da se bo vsak hip zrušila na pogorišče, stekel po strehi, da bi ušel ognjenim žublem. Tedaj pa se je streha sesula in pokopala pod seboj Gregoriča. Našli so njegovo truplo čisto zogljeno na pogorišču.

»Les, ki so ga že izvozili v Italijo, pa še vedno stoji«

Italijanske oblasti so odkrile zadnje čase veliko tihotapstvo lesa iz Jugoslavije v Italijo — vsaj tako pišejo zadnje čase italijanski časopisi. Med drugim pravijo tudi tole:

Po poročilih in ovaduhih je prišlo oblastem na uho, da na tisoče debel prihaja čez mejo opremljeno z vsemi potrebnimi dokumenti kot tranzitno blago. Les prodajajo trdkam v notranjost Italije in carinske oblasti so dosedaj debela označevale s carinskimi oznakami ter še s posebnimi konvencionalnimi znaki. Zaradi tega so se pritoževali vsi dvoletniki in so proti temu zelo ostro protestirali, obno pa so bili prizadeti, ko so nastopile sankcije in ko je bil promet zaprt. Italijanskim oblastem se je tedaj zdelo marsikaj sumljivo. Da bi si odpomogli, so lastniki gozdov v obmejnem kraju pregledali vse dogovore med Italijo in Jugoslavijo, ki se nanašajo na promet z lesom in so tako na veliko iznenadenje italijanskih oblasti po »diplomatski« poti, kakor piše tržaški list, rešili zadevo v svoj prid. Pozabljenja so otehi klavzulo v nekem starem obojestranskem dogovoru med Italijo in Jugoslavijo, ki pravi med drugim, da je posestnikom v obmejnem pasu, ki imajo gozdove, v katere ne peljejo z italijanske strani nobene ceste, dovoljeno, da prepeljejo svoj les po določenih prehodih v Jugoslavijo, odkoder ga potem po železnici ali po večjih cestah zopet spravijo v Italijo, ne da bi za to plačali carine in drugih dajatev. Italijanske oblasti so seveda morale ugoditi njihovim upravičenim zahtevam in zopet dovoliti uvoz lesa, ki je bil sicer iz gozdov v italijanskem obmejnem pasu, pa se je moral zaradi slabih oz. ugodnejših prometnih sredstev prepeljati v Jugoslavijo in šele potem zopet v Italijo. Toda italijanskim oblastem se je vseeno malo čudno zdelo, odkod tolike množine lesa. Ker niso mogli ničesar ugotoviti pri transportu in nobeno poverbo, ni jim ostalo drugega, kakor se podati v gozdove in se težko muko prešteti, koliko debel je v teh gozdovih. Po dolgih računih so začudeno ugotovili, da je število debel izvoženih v Italijo, znatno prekašalo število onih, ki so jih prešteli in da prekašajo tudi število italijanske in jugoslovanske zone skupaj. Toda ti gozdovi še stojijo in so skoro neizsekani. Zaradi tega oblasti obtožujejo, da je les prihajal iz drugih krajev Jugoslavije, kar se je baje ugotovilo. Italijanske oblasti so po svojih računih izračunale, da je bilo na ta način vtihotapljenih v Italijo nič manj kakor 222.833 debel!

Zaradi tega prestopka je obtožena cela vrsta jugoslovanskih dvoletnikov, ki se bodo morali zagovarjati pred italijanskim sodiščem zaradi tihotapstva.

Novo došle državne srečke prodaja menjalnica Reicher & Turk, Prešernova ulica

OBRATOVODJO

vestnega in sposobnega za samostojno vodstvo pripraviljalnice in tkalnice, išče manjša tekstilna industrija. Nastop takoj. Ponudbe upravi »Slovenca« pod številko »8-5612«.

Ljubljana

Obvestila

Opozorilo. 12. aprila od 18—19 bo v kinu »Sloga« predvajani film o francoski armadi za vse rezervne in vojaške uradnike tukajšnje garnizije. Z ozirom na zanimivo vsebino filma se obisk vsem rez. častnikom priporoča. Vstopnine ni, prinesli pa je treba s seboj častniške legitimacije. — Iz pisarne komande mesta br. 236 od 6. aprila 1939.

DKSK Edinstvo Ljubljana priredi 16. aprila 1939 v nedeljo medklubsko gozdno dirko (cross-country). Za vse skupine bo start pri gasilnem domu v Zgornji Šiški. Določene je ca 33 km gozdne in 8 km cestne proge. Start bo za 9. skupino ob 14.30, ostale skupine pa po povratku predhodne skupine. Novinci, ki startajo z navadnimi kolesi, imajo dve minuti naskoka. Vpisnina za posameznika je 5 din, za nahrbtno številko pa 10 din, ki se pa ob vrnitvi plačano vsoto vrne. Protesti so dopustni z vlogo 25 din, ta znesek zapade v korist kluba, ako se protest ne ugoti, v nasprotnem slučaju se vloga vrne. Protesti se vlagajo najkasneje 15 minut po končani dirki. Dirka bo v vsakem vremenu, le če bi bili prav hudi nalivi, se dirka preloži. Vozi se po pravih kolesarske zveze kr. Jugoslavije in po cestnih policijskih predpisih. Vsakdo vozi na lastno odgovornost. Po končani dirki razdelitev daril v gostilni »Martine«, Zg. Šiška.

Angleško društvo v Ljubljani opozarja občinstvo na današnjo predstavo Hamleta, ki jo bo predvajalo Dublin Gate Theatre dancs zvečer v opernem gledališču.

DKSK »Edinstvo« poziva vse člane in odbornike na članski sestanek, ki bo v sredo 12. t. m. ob 20 v gostilni »Stara šola« na Celovški cesti.

V Škofji Loki bo v nedeljo, dne 16. t. m. velik koncert Glasbene Matice ljubljanske. Spored, ki obsega skoraj izključno le dela slovenskih skladateljev, bodo izvajali: sopranistka Ljudmila Poljanarjeva, katero spremlja na klavirju pianist prof. Marijan Lipovšek ter pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske pod vodstvom ravnatelja Mirka Poliča. Na sporedu je zastopana slovenska umetna in narodna pesem. Ta koncertni spored je pevski zbor odpel že na več svojih koncertih v Ljubljani, Litiji, Celju in Kranju, povsod z najlepšim umetniškim uspehom. Škofjeločane vabimo v nedeljo, dne 16. t. m. zvečer ob pol 9 v dvorano Sokolskega doma v Škofji Loki. Sedeži odnoeno vstopnice se dobe pri hišniku Sokolskega doma.

Kino Kodeljevo — Tel. 41-64

Danes ob 8 zadnjikrat:

»VELIKA ILUZIJA«

SAMO EN FILM ZNIZANE CENE!

Gdč. Ksenija Kušejeva, koloraturna sopranistka, nadaljuje študije že tretje leta na Dunaju. V tem času je izredno napredovala in svojo pevsko umetnost nam bo pokazala na večeru komorne glasbe, ki ga priredi s svojimi sodelavci v petek 14. t. m. v veliki filharmonični dvorani. Gdč. Kušejeva je glavna nositeljica sporeda na tem večeru, zapela bo tri Beethovneve škotske pesmi in tri arije, po eno Torelljevo, Händlovo in Mozartovo z različnim spremljevanjem. Člani klavirskega tria: Dermalj (violin), Leskovic (celo), Lipovšek (klavir) pa bodo nastopili dvakrat samostojno, sicer pa kot spremljevalci gdč. Kušejeve. Koncert mora zanimati vsakega ljubitelja komorne glasbe, zato obisk najtopleje priporočamo in opozarjamo na petek 14. t. m. ob 20 v veliki filharmonični dvorani. Sedeži v knjižarni Glasbene Matice.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Torek, 11. aprila: 12 Valčki in polke (plošče 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.30 Radijski šramel — 14 Napovedi — 18 Angleške narodne pesmi poje ga. Ethel Lewis, pri klavirju g. prof. M. Lipovšek — 18.40 Nekaj vzgojnih nasvetov (g. dr. Stanko Gogala — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nacionalna ura — 19.50 Deset minut zabave (g. Fr. Lipah) — 20 Kvartet mandolin — 23 Massonet: Manon (prenos iz Rima), v odmoru poročila. — Konec okrog 21.30.

Sreda, 12. aprila: 12 Šramel »Skrjanček« — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.30 Operetni drobci (plošče) — 14 Napovedi — 18 Mladinska ura: a) Zakaj slavimo velike može (g. prof. Fr. Vodnik); b) Ročna dela: Lok in puščice (g. Miroslav Zor) — 18.40 Zagonje danes (g. Arnošt Adamič) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nacionalna ura — 19.50 Koncert komorne glasbe. Sodelujejo: gdč. Ksenija Kušej (sopran), gg. Ali Dermalj (violin), Bogomir Leskovic (cello), Marijan Lipovšek (klavir) — 20.15 Melody jazz — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Prenos lahke glasbe iz restavracije »Emona«. — Konec ob 23.

Zapustil nas je za vedno, v 89. letu starosti, previden s svetimi zakramenti, naš blagi, predobri soprog, oče, stari oče, tast, stric in svak. gospod

Wrischer Matija

višji žel. inšpektor v pokoju.

Pogreb dragega pokojnika bo v torek, dne 11. aprila ob pol 17 iz mrliške veže splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu. Sveta maša zadušnica se bo brala v cerkvi Marijinega Oznanjenja v petek, dne 14. aprila ob 8 jutraj.

Ljubljana, Beograd, Novi Sad, Trst, dne 10. aprila 1939.

Zalujoči: Ivana, soproga; otroci: Maks, Ida por. Antosiewicz, Marija por. Opasič, Ludvik, Rosa por. de Polli, Elza por. Mučalo, Mercedes, Ana vdova Šubič, Rudi, Jelena, Lea por. Bohine, Laly por. Bizjak, Ervina por. Petrovič; zetj: Edi Antosiewicz, Ante Opasič, Artur de Polli, Ante Mučalo, Tonč Bohine, Ivan Bizjak, Miran Petrovič; vnuki, vnučkinje in ostalo sorodstvo.

Brez posebnega obvestila

Prosimo tihega sožalja

Umrla nam je naša ljubljena hčerka, sestra, svakinja in teta, gospodična

ELZA HROVAT

poštna uradnica

Pogreb dragega pokojnice bo v torek, dne 11. aprila 1939 ob dveh popoldne iz hiše žalosti Poštni dom, Tyrševa cesta št. 37, na pokopališče k Sv. Križu.

Sveta maša zadušnica se bo brala v ponedeljek, dne 17. aprila 1939 v farni cerkvi sv. Cirila in Metoda.

Ljubljana, dne 10. aprila 1939.

Zalujoči.

Šport čez nedeljo

XIX. ligaško kolo ni prineslo presenečenj

Prihodnjo nedeljo igrajo:

- V Ljubljani: Ljubljana-Bask
- V Zagrebu: Gradjanski-Hašk
- V Beogradu: BSK-Hajduk
- Jedinstvo-Slavija (S)
- V Zemunu: Zemun-Slavija (V)
- V Skoplju: Gradjanski-Jugoslavija

Velikonočne ligaške tekme niso prinesle nobenih presenečenj. V vseh šestih tekmah so zmagali favoriti in to še s precej velikimi rezultati. Toda kljub temu se prvenstvena tabela ni prav nič izpremenila. Mesti sta izmenjala le naša Ljubljana in Skopljanci, ki so padli na deseto mesto, dočim je Ljubljana na devetem. Z dvema velikonočnima prhoma, ki jih je Ljubljana dobila na svojem igrišču, si je zelo mnogo pomagala, čeprav še nismo popolnoma na čistem. Nujno bo treba dobiti še dve točki prihodnje nedelje proti Basku.

Položaj na dnu tabele je namreč precej zamršen. Kratek pogled na tekme, ki jih imajo odigrati zadnji štirje klubi, nam pokaže, da bodo stvari jasne šele prav pri zadnji tekmi. Naša Ljubljana igra še doma z Baskom, nato pa v Zemunu in v Zagrebu proti Hašku. Gradjanski iz Skoplja bo igral vse tri tekme doma in sicer v nedeljo z Jugoslavijo, nato s sarajevsko Slavijo in z zagrebškim Gradjanskim. Varaždinci gredo v nedeljo v Zemun, nato v Beograd, kjer igrajo še z Baskom, zadnjo tekmo pa igrajo doma z BSKom. Zemunci igrajo vse tri zadnje tekme doma in sicer z Varaždinci, Ljubljano in Jedinstvom. Možnosti porazov in zmag so velike. Za svojo dokončno gotovost mora Ljubljana Basku odvzeti obe točki. Zelo verjetno, da bo usodo zadnjega in predzadnjega odlo-

Končno vendarle dve celi točki!

SK Ljubljana : Slavija (Varaždin) 3:1 (0:1)

Krvavo sta bili potrebni točki, ki jih je bila včeraj popoldne SK Ljubljana na svojem igrišču vzela Varaždincem. Če teh dveh ne bi bila dobila, potem bi postalo precej jasno, kdo prihodnje leto ne bo več sedel za ligaško mizo.

Tekma z Varaždinsko Slavijo je bila srečanje, v katerem so domači morali postati zmagovalci. In vselej, kadar so se dostajali Ljubljancem bili postavljeni pred tak kategorični imperativ, so zaigrali s tako voljo in pozhrtvalnostjo, da je moral vsak nasprotnik položiti orožje in pustiti točke. Tako je bilo tudi včeraj. Srečanje samo je bilo od silo važno, saj je pomnilo boj za vse; predstavljal je zadnjo rešilno bilko, za katero so se morali prijeti brodolomci in se po nji izkobeati iz prenevarnih voda na suha tla.

Kljub velikemu prazniku in kljub izredno lepemu vremenu, ki je ljudi izvilabio večinoma na izlete v bližnjo in daljno okolico, se je na igrišču SK Ljubljana nabralo kar skoraj 1500 občinstva — dovolj visoko število!

Ob štirih so se na igrišču pred sodnikom Rakičem iz Sarajeva prikazali najprej gostje v teple zasedbi: Gašparšič-Stifič-Madžarič, Gušič-dr. Zimič-Starej-Golub-Hriпка-Koprivnjak-Braška-Solerti. Dato pa so nastopili še domači v nekoliko izpremenjeni postavi: Lindič, Ceglar-Bertonec, Stanko, Serce-Pupo-Bonceli, Janežič-Tonček-Grintal-Nikolič-Trko. Sprememba se je dobro obnesla.

Rezultat 3:1 se zdi dovolj zgovorna priča, da so bili domači superiorni gostom. Kdor pa je gledal potek, si je moral priznati, da to ne drži v celotnem. Gostje so se držali ves čas prav dobro in so podlegli šele, ko so izgubili vratarja, ki je moral zaradi nešportnega vedenja odrediti v garderobo. Dali pa se tudi po njegovem odhodu niso kar tako, ves čas so bili prav nevarni, čeprav so imeli igro zaprt — ker so spretno upirjali pobege in predore, ki so bili večkrat kar hudo nevarni. Varaždinci imajo pravi trdnj, tehnično dobro podkovano moštvo, toda njihova igra še ni zrela tako kakor je na primer zrela igra Skopljancev, ki v akcijah kažejo zavidljivo vredno inteligenco in bogastvo idej. Slavija je žilavo moštvo, ki ima nekaj izrednih poedincev (Starej, Brađaška in še vedno dobri Koprivnjak), v celotnem pa goji igro, za katero je tipična lastnost kalkuliranje s presenečenji, ki jih na zamerjena terišča prinašajo nagli predori.

Igra domačih še vedno precej zaostaja za tisto, ki nas je bila jeseni navduševala. Res da pride od časa do časa do krasnih, gladkih kombinacij, ki gledalce prisljijo k bučnemu odobravanju, toda v celotnem je igra še močno raztrgana in vse preveč slučajnega je v njej. Najlepše akcije pokvari pogosto napol poti slabo oddan pas ali pa nesmiselna poteza igralca, ki v posamezni poziciji napravi prav to, česar ne bi bil smel in opusti ono, kar bi bil na vsak način moral storiti.

Obramba se počasi in nekoliko boljše, kljub temu, da Ceglar in Lindič še zdavnaj nista dosegla svoje najboljše forme. Včeraj se je pokazalo, kako koristna je v moštvo halflinija, ki zna dobro razdirati in držati zvezo med zunanjima linijama. Serce je bil na stranskem halfu stooostnotno boljši kakor je na centerhalfu. V sredi je spet zablestel Pupo kakor ob svojih prav dobrih dneh; ugodnega vtisa, ki ga je bil napravil s splošno svojo včerajšnjo vrednostjo, ni mogel pokvariti niti z nekaterimi slabše oddanimi žogami. Boncelj je odlično razdiralec, toda do konca življenja menda ne bo znal prav podajati; sam si neprestano kviri je dosežene uspehe, tako da mora namesto enega samega, opravljati dvojni napor. V napadu sta bili dve živahni in borbeni zvezi, ki se sicer nista še povsem živeli v svojo vlogo, vendar pa sta prinesli v igro mnogo svežosti in dali vsej prvi črti velik delež podjetnosti in zagrizenosti. V tej okolici se je boljše počutil tudi Grin-

čala razlika v golih. V nedeljo bo treba torej pošteno pritegniti in zmagati.

V Zagrebu sta se v znaku velikonočnega prmirja spoprijela Gradjanski in Slavija. Zagrebčani niso preveč štedili svojih novih prijateljev iz Sarajeva. Rezultat 6:0 je za Sarajevčane težko velikonočno darilo. »Purgerji« so se za svoj lanski poraz v Sarajevu krepko maščevali.

V Beogradu so imeli »domača posla« brez presenečenj. Z veliko številko 5:0 je BSK premagal Baskovce in se s tem dobro utrdil na prvem mestu. Še vedno je tri točke pred Gradjanskim in bo zelo verjetno tam tudi ostal. V drugi tekmi je Jugoslavija premagala Jedinstvo — ne tako lahko kakor BSK Baskovce. Rezultat 2:1 kaže, da je bila tekma zelo izenačena in da Jugoslavija kljub zmagi nad BSKom ni posebno dobra.

Nič manj radodarni kakor »purgerji« in BSK-ovci niso bili Hajduki, ki so imeli v gosteh Zemun. Odpravili so jih z 6:0 in jih s to številko najbrže do konca »zabilic« za nadaljnje sodelovanje v ligi za prihodnje leto.

Lepo zmago je slavil Hašk nad dobrimi in žilavimi Skopljanci. Haškov uspeh 5:3 v Skoplju je zelo lep, Skopljanci pa so znova zašli v precejšno nevarnost, da lahko izpadejo.

Ligaška tabela do prihodnje nedelje je naslednja:

	19	14	3	2	59:14	31 točk
1. BSK	19	13	2	4	47:14	28
2. Gradjanski-Z	19	11	4	4	50:26	26
3. Hajduk	19	11	3	5	35:21	25
4. Jugoslavija	19	9	4	6	38:25	22
5. Hašk	19	8	2	9	32:36	18
6. Jedinstvo	19	7	3	9	30:36	17
7. Slavija-S	19	5	6	8	23:32	16
8. Bask	19	5	4	10	18:37	14
9. Ljubljana	19	5	2	12	24:52	12
10. Gradjanski	19	4	2	12	22:45	10
11. Slavija-Var	19	3	3	13	17:57	9
12. Zemun						

tal. Krili sta bili zelo različni po vrednosti: Erber je bil dober, na Janežiča pa so se igralci in gledalci po pravici jezili, ker je sproti skoraj slednjo že lepo izdelano stvar v zadnji fazi kvaril in rušil. Zdi se, da ima hudo šibek vidni živec...

Ljubljana je bila v vseh tekmi premočna, vendar so prvi gol zabili Varaždinci po krajšem, dokaj nevarnem obleganju v 42. minuti prvega polčasa. Koprivnjak je driblal dva tri domačine, nato pa tik preden bi bil moral priti v klešče, iz obrata na neverjetno spreten način ustrelil silovit 1:0 za Varaždinsko Slavijo. V 5. minuti drugega polčasa je Grintal ob Gašparšiču, ki je stekel iz gola, lepo izenačil — 1:1. Gašparšič, bivši vratar ljubljanske Slovana in v tistih časih precej znani »kazenski odbornik«, je pri tej priliki zagrešil prav grdo nešportnost. S pestjo je udaril Janežiča v obraz in ga tudi surovo sunil s čevljem. Osem minut je trajalo, preden se je ogorčenje občinstva potovalo. Sodnik Rakič je vročekrvnega moža nato odstranil z igrišča. Slavija je desno zvezo, Hriпка, poslala v gol in je do kraja igrala z desetimi možmi. V 12. minuti je Tonček zelo lepo podal z glavo Nikoliču, ta pa naprej Erberju, ki je streljal od strani 2:1 za Ljubljano. Ljubljana je od tega časa pritiskala strahovito, zdelo pa se je, da rezultata ne bo mogla zvišati. Nekajkrat je celo ob varaždinskih predorih malo zadišalo po nerodni stvari: izenačenju. Šele v 43. minuti je Erber zelo lepo pobeignil in spet v ostrem kotu z močnim strelom postavil 3:1.

Sodil je to dokaj razburljivo srečanje Sarajevčan Rakič, ki ni posebno dobro sedel v sedlu.

BSK : Bask 5 : 0

Beograd, 10. aprila.

Na velikonočno nedeljo sta bili odigrani na igrišču BSKa prvenstveni tekmi med BSK in Baskom in Jugoslavijo in Jedinstvom. Prvo tekmo je pred 6000 gledalci sodil Stefanovič. Tekma je potekala vseskozi v premoči »plavilce«, ki so s svojim tehničnim znanjem zadovoljili gledalce. BSK je z lahkoto premagal svojega nasprotnika in mu ni bilo treba, da bi se za dve točki pretegnil.

Do 21. minute (do prvega gola) se je Bask še dosti dobro držal. Ko je pa v tej minuti Glišovič na prednožko Valjareviča zabil gol, se je BSKu po daljšem prizadevanju le nasmehnila sreča. BSK je bil neprestano pred Baskovimi vrati in Basku ni preostajalo drugega, kot da se brani. V 37. minuti je Valjarevič z glavo povisal na 2:0, kmalu nato pa je Glišovič poslal ostro žogo proti голу. Žoga se je zadel v branilca Ivkoviča ter odletela v mrežo.

V drugem polčasu se je premoč BSKa nadaljevala ter je izražena v dveh lepih golih, ki jih je zabil Vujadinovič v 17. in 25. minuti. Bask je bil videti razočaran. V njegovem moštvo zaslužilo pohvalo edino vratar, ki je moštvo rešil še večjega poraza.

Hajduk — Zemun 6 : 0 (4 : 0)

Split, 10. aprila.

Zadnja prvenstvena tekma na splitskem igrišču se je končala z visoko zmago Hajduka. To zmago je moštvo zaslužilo, čeprav se Splitčani zanj niso preveč potrudili. Zemunci so igrali pozhrtvalno, vendar niso bili nevarni. V polju niso bili tako slabi, kakor bi utegnili sklepati po izidu tekme. Moštvo igra zelo fair in ima precej tehnične znanja. Igra pa premalo navdušeno. Šest golov ni zaslužilo, ker bi vratar dva lahko branil. Tekmo je sodil Mlinarič iz Zagreba.

Gradjanski (Z) — Slavija (S) 6 : 0 (2 : 0)

Zagreb, 10. aprila.

Gradjanski se je maščeval Slaviji za svoj poraz pri prvem srečanju v jesenskem delu prvenstvenega tekmovanja. Skoraj vsak napad Gradjanskega se je končal v nasprotnikovi mreži. Udarci na gol so bili tako prepričevalni, da je bil vratar Krstulović proti njim brez moči. Gledalci so prišli na svoj račun, ker so goli kar deževali. V začetku so Sarajevčani igrali precej ostro, proti koncu pa so popustili. Zazdelo se je, kakor da so se sprijaznili s svojo usodo. Lešnik je imel danes posebno dober dan. Petkrat je sam zatresel nasprotnikovo mrežo. Šesti gol je zabil Zalat. Najboljši od Gradjanskega so bili oba branilca Hügl in Cimermančič, krilec Kokotovič, od napada pa Lešnik in Zalat. Sarajevčani so se prvih dvajset minut dobro držali, takoj po prvem голу pa so popustili, a s vendar ostali še pozhrtvalni. Najboljši od njih je bil desni krilec Vidovič. Dobri pa so bili tudi napadalec Rajlič in krilec Petkovič. Tekmo je gledalo 8000 gledalcev. Incidentov ni bilo. Igro je vodil brez napake Scorzon.

Jugoslavija : Jedinstvo 2 : 1

Beograd, 10. aprila.

Po tekmi med BSK-om in Baskom sta igrala Jugoslavija in Jedinstvo. V začetku sta bila precej enako močna, zatem pa je postalo Jedinstvo boljše. V 21. minuti je Jugoslavija izsilila prejel strel proti Jedinstvu. Streljal je Rakar ter poslal žogo skozi nasprotnikov zid poleg zakritega vratarja v mrežo. Po tem голу je Jedinstvo zaigralo zelo raztrgano in je Jugoslavija prevzela igro v svoje roke. V 40. minuti se je nudila Jedinstvu lepa prilika, da izenači, toda njegov napad je bil prepočasen. Konec prvega polčasa je pripadel Jedinstvu, ki je izsililo tri kote. Ti koti pa so ostali neizkoriščeni.

V 14. minuti drugega polčasa je Jugoslavija povisala rezultat na 2:0. Desno krilo Savič je lepo pridržal žogo, je podal pred gol Ferliču, ta pa jo je iz treh metrov daljave zabil v mrežo Jedinstvo je zatem nekoliko popravilo in v 25. minuti je Sekulič lepo nalahno podal pred gol, odkoder je padel častni gol. Zadnjih dvanajst minut je spet prevladovalo Jedinstvo, a izenačiti rezultata ni bilo mogoče. Tekmo je sodil Nenковиč zelo slabo. Najboljši mož je bil vratar Jugoslavije Lovrič, poleg njega pa še morda desni krilec Demoracki.

Hašk : Gradjanski (Skopje)

Skopje, 10. aprila. b. Hašk — Gradjanski (Skopje) 5 : 3.

Prijateljska tekma:

Jugoslavija - BSK 1 : 0

Beograd, 10. aprila.

Danes popoldne sta na igrišču BSK-a pred 3500 gledalci igrali prijateljsko tekmo moštvi BSK-a in Jugoslavija. Zaradi dežja, ki je padal vso noč, je bilo igrišče precej blatno. Pri tej tekmi se je ponovilo to, kar se ponavlja že nekaj časa pri srečanjih med omenjenima moštvoma: BSK je bil boljši v polju in neprestano pred golom Jugoslavije, Jugoslavija pa je le redkokdaj izvedla napad, a je bil vsak uspešen. Glavna zasluga za zmago Jugoslavije gre njenemu vratarju Lovriču, ki mu sploh ni bilo mogoče zabiti gol. V drugem polčasu je bil BSK neprestano pred nasprotnikovimi vrati, a se je Jugoslaviji vendar posrečilo obdržati rezultat iz prvega polčasa.

Celje : Ljubljana 3 : 2 (2 : 1)

Celje, 10. aprila.

Na velikonočni ponedeljek je gostovalo v Celju kombinirano moštvo Ljubljane, ki so ga domačini pred približno 500 gledalci premagali s 3:2. Tekma je bila precej mlačna in je potekala povečini v premoči domačih, ki so nadomestili boljše igro gostov z veliko pozhrtvalnostjo. Prvi gol so zabili gostje. Koprivšek je prav začetniško zgrešil žogo, ki jo je Hassl zabil po tleh v vrata. 1:0 za Ljubljance. Celje je napadalo vedno huje in je po lepi kombinaciji med Achtigom in Puramovičem streljal slednji krasno pod prečko. 1:1. Že nekaj minut pozneje je povisal Dobrajc iz gneče pred golom na 2:1.

V drugem polčasu je streljal kot proti Celju Erber. Žogo je ujel z glavo Čebobin in jo poslal v mrežo. 2:2. Nekaj minut pozneje je sodnik prisodil precej problematično enajstmetrovko proti Ljubljani, ki jo je Dobrajc spremenil v gol. 3:2 za Celje. — Tekmo je sodil dobro g. Preisinger.

Varaždinci so drugi dan igrali prijateljsko tekmo:

Slavija (Varaždin) : Južna Ljubljana 3 : 0 (1 : 0)

Ljubljana, 9. aprila.

Varaždinci so čez noč ostali v Ljubljani. Popoldne so danes v Trnovem na igrišču SK Jadrana odigrali prijateljsko tekmo z moštvom, ki ga je sestavljalo pet igralcev viške Reke in šest igralcev Jadrana. Slavija je nastopila v nekoliko spremenjeni postavi brez Madžariča in Koprivnjaka ter brez Gušiča. Južna Ljubljana pa je postavila tole moštvo: Franzl, Jukič, Kisel, Poljšak, Marolt, Unterreiter, Repovž (Marn), Marn (Repovž), Šavs (Slaninar), Hudjek, Stefanovič (Slaninar).

Današnja tekma je pokazala, da bi eventualna fuzija Jadrana in Reke brez nadaljnje že v prav kratkem času dala Ljubljani nov, močan klub. Zeleti bi bilo, da do te fuzije že v kratkem pride. Bajje moti ustanovitev samo neumestno kapriciranje na neko ime. Menimo, da morajo uvideti športni delavci iti mirno preko takih po sebi brezpomembnih malenkosti.

Že takoj prve poteze tega kombiniranega moštva so pokazale, da je to enajstorica, ki dejansko nekaj zna in ki bi utegnla igrati v Ljub-

Šport po svetu

Nekaj današnjih nogometnih tekem

Budimpešta: Hungaria—Wacker (Dunaj) 2:0.
Praga: Sparta—Viktoria 4:2, Slavia—Zidenice 4:1, Kladno—Liben 3:2.
Berlin: Viktoria—Union St. Giloise (Svica) 3:0, Hertha (Berlin)—Admira (Dunaj) 2:2.
Rim: Novarra—Liguria 1:0, Lazio—Juventus 1:1, Bologna—Triestina 2:0, Livorno—Lucchese 1:0, Bari—Modena 1:0, Genova—Roma 2:0, Napoli—Ansbrosiana 2:1.

Bradl zmagal v Reich im Winkel

Reich im Winkel, 10. aprila.
V Reich im Winkel so bile danes tekme v smuških skokih. Prvo mesto je zasedel svetovni prvak Joseph Bradl s skokoma 57 in 57,5 metrov. Drugi je bil Eisgruber s skokoma 45, 45 m. Tretji pa Gering s skokoma 43 in 46 metrov.

Pepi Jennewein — prvi v smuku

V Karpantherthalu so bile danes tekme v smuku. Prvo mesto je zasedel Pepi Jennewein, ki je prvo prevozil v odličnem slogu in v rekordnem času.

Francoski nogomet

V francoski prvi nogometni diviziji so bili danes doseženi naslednji rezultati:
Sete—Antibes 4:0, Lens—Roubai 5:1, Marseille—Cannes 4:2, St. Etienne—Sochaux 2:1, Lille—Rouen 5:3. V drugi diviziji pa: Charleville—Reims 5:1, Arras—Montpellier 3:0, Redstar—Longwy 3:1, Toulouse—Troyers 2:1, Nancy—Nimes 1:0, Mulhouse—Dieppe 0:0, Hautmont—Girondins 2:1.

Naročajte in širite Slovenski dom!

Še nekaj domačih današnjih tekem

V Kragujevcu se je na poti domov ustavljal zagrebški Hašk: Hašk je odigral v Kragujevcu prijateljsko tekmo s tamkajšnjim Radničkim športnim klubom. Zmagali so domačini z 4:3.

V Banjaluki je na oba dneva velikonočnih praznikov igral SK Bata iz Borova. Obe tekmi je igral s SK Krajšnikom. Prvi dan je zmagal z 3:2, danes pa sta oba kluba igrala neodločeno 3:3.

V Petrovgradu je danes gostovalo kombinirano moštvo SK Jugoslavije. Igrali so z domačim Zakom in ga premagali z 3:0.

SK Mura - čakovečki SK 6:2 (3:2)

V Mureki Soboti je bila danes prijateljska tekma med domačim klubom in med gosti iz Čakovca, ki so prišli s kombiniranim moštvom. Domači so presenetili s svojo igro, ki je bila bolj koristna kakor pa lepa, ter so odnesli zasluzeno zmago. Pri gostih pa je bilo opaziti, da se poraza niso nadejali, kajti takoj po prvih golih so se začeli vesti nedisciplinirano ter pretrda igrati. Sodil je g. Majeršček.

Sport v zadnji minuti

Christoforidis je premagal Lou Brouillarda v desetih rundah po točkah! Teško pričakovani boksarski dvoboj med Lou Brouillardom, kanadskim Francozom, ter med Grkom Christoforidisom, ki je bil v Parizu, je končal presenetljivo. Lou Brouillard je izgubil match, dasi je še pred kratkim boksal neodločeno z evropskim prvakom Tenetom. Christoforidis je zmagal po točkah v desetih rundah. Bil je na vsak način mnogo boljši in je zmagal povsem zaslužen. Pet rund je pripadlo Christoforidisu, in sicer druga, tretja, šesta, deveta in deseta, ena Brouillardu, peti, štiri runde pa so potekle neodločeno: prva, četrta, sedma in osma.

Po zmagi so Christoforidisa žasniki vprašali, kakšne načrte ima za bodočnost. Christoforidis jim je odgovoril, da bo prišlo do revanšnega dvoboja v Bostonu v Ameriki, toda prej se bo še udaril v borbi za naslov s prvakom te kategorije, Tenetom. Seveda, če mogočni pariški diktator Jeff Dickson ne bo za vso stvar imel kakšnih drugačnih misli...

ljani najbrže še prav pomembno vlogo. Dobra in ostra obramba je brez pardona paralizirala vse napade, halflinija je po res odličnem Maroltu in Poljšaku pridno razdirala in lepo predlagala napadu. Napad je delal preprosto, pa zelo učinkovito, le strelce je v zadnji potezi dosledno spremljala velika smola. V tem delu igre je bila postava moštva, kljub nerazpoložnemu Šavsu, boljše kot v drugem. Drugi polčas je prinesel občinstvu nekoliko razočaranja, to pa iz razloga, ker se naši gledalci ne morejo sprijazniti z mislijo, da naš prvi razred zadnja leta kaže neprestano boleče vprašanje: kdaj bodo že imeli igralci dovolj kondicije, da bodo vzdržali oba polčasa, ne samo enega. Dva, trije igralci, ki vzdržijo do konca, še ne zadostujejo za uspešno igro.

Gole so zabili: — 1:0 Brađaška, 2:0 Solerti, 3:0 Golub. Sodil je dobro, z manjšimi, nebitvenimi napakami, g. Dorčec.

Čeprav je enajstorica Reke in Jadrana tekmo izgubila, je pokazala, da bi utegnla postati za Ljubljano res najboljša slovenska nogometna formacija. In to je razlog, ki odločno govori v prid nameravani fuziji.